

Večernik

Leto V. (XII.), štev. 38

Maribor, torek 17. februarja 1931

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno prejemam v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelek „Jutra“ v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Kraljev sovražnik — kraljev mandatar

SANCHEZ GUERRA, KI JE NASTOPAL NA ZBOROVANJIH KAR OČITO
PROTI KRALJU ALFONZU, SESTAVLA NOVO VLADO.

MADRID, 17. februarja. Potem, ko so vojvoda Alba, ki živi sedaj v Parizu, grof Romanones in Cambo odklonili mandat za sestavo nove vlade, je povabil kralj Alfonz k sebi vodjo konservativcev in svojega hudega nasprotnika Sancheza Guerra ter mu po daljši konferenci o notranje-političnem položaju v državi poveril sestavo novega kabineta. Guerra je mandat tudi sprejel, vendar pa ni znano, kakšna pooblastila ima. Politični krogi so mnenja, da ima proste roke in da bo najbrže skušal sestaviti vlado levice, da tako pomiri skrajno razburjene duhove v deželi in ojači monarhistično idejo, ki je pričela vedno bolj izgubljati na svoji moči in ugledu.

Sanchez Guerra se je pred dvema letoma udeležil upora v Valenciji, bil tedaj aretiran in obsojen pod režimom

pokojnega diktatorja Primo de Riverena sedem mesecev zapora. Pozneje je pobegnil v Francijo, kjer pa je ostal le nekaj časa in se nato zopet vrnil na Španko. Prišel je kar javno nastopati proti kralju Alfonzu, o katerem je zatrjeval na zborovanjih, da ne živi za upanja španskega naroda.

Čeprav je zagrizen nasprotnik kralja, pa je Sanchez Guerra v sedanjem kritičnem notranje-političnem položaju v državi, kljub temu dobil od kralja Alfonza mandat za sestavo novega kabineta, ker živi zaupanje najširših slojev naroda. Vrh tega je Sanchez Guerra znan kot zaveznik grofa Romanonesa, v čigar rokah je mirna rešitev krize na Španskem. Grof Romanones je bil tudi oni politik, ki je izsilil odstop bivšega ministrskega predsednika generala Berenguerja.

V napetem ozračju

Ko je fašizem napravil pohod na Rim in se polastil vlade v Italiji, je razglasil svetu, da je to storil zato, da bi rešil apeniško velesilo pred grozečo anarhijo, izboljšal njeno gospodarsko in socialno stanje ter dvignil ugled Italije v tujini. Ker je tej revoluciji spočetka zares sledila doba nekake večje urejenosti, discipline in narodnega zanosa, je bilo tako v Italiji kakor tudi drugod mnogo ljudi, ki so trdno verovali v vzvišeno misljo, voljo in silo fašizma in njegovega voditelja Benita Mussolinija. Samo tako je tudi bilo mogoče, da so posebno gospodarski krogi skoraj na stežaj odprli fašizmu svoje blagajne, a zapadni svet ga je slavil kot odrešitelja Italije in s tem vse južne in zapadne Evrope pred boljševisko nevarnostjo.

Se več nego optimistov, je bilo pestimistov. Ti v poslanstvo fašizma niso verovali, ker presojali so ga po dejanjih pred pohodom na Rim in po faktičnem in nespremenljivem položaju Italije in italijanskega naroda. Da so ti poslednji in ne prvi imeli prav, je naravnost silajno pokazal razvoj zadnjih let, kajti vsi prvotni navidezni uspehi so bili le samoprevara, lažna fatamorgana. Ko je realnost življenja pregnala idealistično meglo, je italijanski narod in ves svet spoznal, da je bil kruto prevaran, da je vse to bila le navadna farbarija patetičnih širokoustnežev in terorističnih fanatikov. Od tistega trenutka pa, ko je dozorelo to spoznanje, je fašizem nastopil svojo neizprosno pot navzdol, ki jo kljub vsemu umetnemu prikriivanju hodi še vedno in bolj in bolj naglo.

Vsi, ki so se v zadnjih mesecih mudili v Italiji, so prišli do enakega prepričanja, da je na Apeninskem polotoku ozračje silno napeto in da se mir in red vzdržujeta samo še z ogromnimi naporii fašističnih organizacij, policijskih in vojnških ustanov in z denarjem, ki se izmetava v te namene. Kamorkoli se objektivno opazovalec ozre, povsod vidi isto obupno sliko gospodarskega propadanja. Konkuzi rastejo v ogromne številke, obrati ustavljajo delo, drugi se omejujejo in odpuščajajo delavce, pomorski in železniški promet pada, trgovska bilanca je za ogromne milijarde lir pasivna — in to celo po uradnih objavah. Sorazmerno s tem raste tudi število brezposelnih. Uradni izkaz jih našteva nekaj nad 700.000, v resnici pa jih je več kakor 1.000.000. Vse prisilne odredbe glede znižanja cen ne pomagajo dosti, ker de trgovci, industrialci in obrtniki ne morejo prodati v izgubo, zato rajši ničesar ne prodajajo. Vsled tega se ponekod pojavlja glad, ki silii ljudi v obup.

To stanje upliva tudi na treznejše fašiste same, ki vedno bolj uvidevajo, da do dosedanjih poti ni izhoda. Mussolini se pa ne vda, in da bi ohranil svoj režim, zapira in spravlja v internacijo lastne pristaje in celo dovcerajšnje prijatelje. V zadnjih dneh je bilo aretirano izredno veliko število fašistov, ki so imeli dovolj poguma, da so pričeli kritizirati politiko

Spremembe v naši vladi

Kralj je podpisal zakon, s katerim se spreminja zakon o ureditvi predsedništva ministrskega sveta ter se ustvari novo ministrsko mesto pri predsedništvu ministrskega sveta. Ta novi minister vodi posle min. predsednika, razun onih, ki si jih predsednik min. sveta pridriži, podpisuje mesto predsednika min. sveta vse akte razun zakonskih predlogov in onih aktov, ki si jih pridriži predsednik vlade. Tudi ta minister stalno predseduje vsem odborom min. sveta. Zakon je stopil takoj v veljavo.

Na podlagi tega zakona je včeraj kralj imenoval za ministra pri predsedništvu ministrskega sveta dosedanega ministra pravde dr. Milena Srškića.

Za ministra pravde je imenovan dr. Dimitrije Ljotić, odvetnik v Smederevu.

Kralj je tudi prejel ostavke, ki so jih podali ministri dr. Frangeš (minister brez portfelja), Filip Trifunović (javna dela) in dr. Ivan Švegel (brez portfelja).

Za ministra javnih del je imenovan dr. Kosta Kumanudi, doslej minister brez portfelja.

Odstopivši ministri so dobili odlikovanja in sicer dr. Frangeš red Karagjorgjeve zvezde III. stopnje, Trifunović in dr. Švegel pa red Sv. Save I. stopnje. Dr. Frangeš in Trifunović pa sta obenem

postavljena za člana Vrhovnega zakonodajnega sveta, dr. Švegel pa bo te dni imenovan za poslanika v inozemstvu.

Austrijski Nemci in hrvatske manjšinske šole

GRADIŠČANSKO, 17. februarja. Dočim je jugoslovanski minister prosvete izdal širokogrudni zakon o manjšinskih šolah, v Avstriji skušajo zatreti še obstoječe manjšinske šole. V Gradišču in v hrvatske konfesionalne šole. Povodom proračunske debate v dunajskem parlamentu so avstrijski vsenemci skupine dr. Schobra zahtevali, da se te šole ukinejo in da se na Gradišče razširi zvezni šolski zakon. Vsenemci in socialni demokrati so že poprej dvakrat — l. 1926 in 1928 — skušali ukiniti hrvatske manjšinske šole v Gradišču. Njihov predlog je bil sprejet z nezadno večino, ni pa imel praktičnega efekta, ker po ustavi osnovno šolstvo spada v pokrajinsko pristojnost Gradišča, obenem so pa te šole zasebne in se jih ne more ukiniti. V začetku seji plenarne zvezne narodne skupščine je bil predlog za ukinitvev hrvatskih konfesionalnih šol sprejet z enim glasom večine. Proti so glasovali krščanski socialisti, med njimi hrvatski župan iz Vorištana Anton Probst. Seveda se bodo gradiščanski Hrvati na podlagi ustave borili proti izvedbi tega sklepa. Značilno

rešiti. Vse svoje sile mora posvečati samo svojemu obstanku, očuvanju svojih pozicij. To se pravi, da je postal sam sebi namen. Toda veliko vprašanje je, doklej bo mogel iz izmučenega italijanskega naroda iztisnati ogromne milijarde, ki jih rabi za vzdrževanje fašističnih organizacij, za milico, za parade, zunanji blesk in za neprestano in vedno blaznejše oboroževanje na kopnem, na morju in v zraku? In če teh sredstev zmanjka, če postanejo žepi prazni? Tedaj v vrstah milice, edine opore fašizma, ne bo več navdušenja in ne discipline, tedaj bo nastala anarhija v lastnih vrstah. Od bojazni pred tem pa je italijansko ozračje napeto kakor pred ...

pa je, da so se vsenemci in socialni demokrati združili v boju proti hrvatskim manjšinskim šolam.

Železniška nesreča pri Novem mestu

NOVO MESTO, 17. februarja. Snodči so našli pred tukajšnjo postajo truplo strašno razmesarjenega moškega srednjih let. Preiskava je dognala, da gre za delavca Franca Drenika, ki se je vračal iz Mirne peči po železniškem nasipu v Trebnje. Potoma ga je zgrabil iz Ljubljane prihajajoči vlak ter ga vlekel seboj več kilometrov do Novoga mesta. Ena noga in ena roka sta obležali na progi, kjer so ju šele danes našli. Lokomotiva, ki je zgrabila nesrečneža, ga je vrgla na železniški plug, ki je bil pritrien pred strojem, odkoder je padlo truplo na stranski tir šele pri Novem mestu.

TOULON, 17. februarja. V mornariškem arzenalu je nastal požar, ki se je naglo razširil na obsežno torpedno delavnico. Kljub velikim naporom se gasilcem dosedaj še ni posrečilo pogasiti ogenj. Škoda znaša več milijonov.

Torek 17 **Torek 17**
Kabaret
Konkurenca mask
Route — Ples — Bitka s serpentinami
Velika **kavarna**

O zborovanju delničarjev državne obrtne banke.

ki se je za ozemlje bivše mariborske oblasti — kakor ste kratko že včeraj poročali — vršilo minolo soboto popoldne v Mariboru v svrhu izvolitve treh članov in treh namestnikov v poslovni odbor podružnice, katera se bo s l. apr. t. l. otvorila v Ljubljani, samo še nekaj besed. G. Zdravec iz Središča, ki je kot poverjenik generalne direkcije vodil zborovanje, je uvodoma izrazil veselje obrtništvu nad pridobitvo novega kreditnega zavoda ter se je javno zahvalil zlasti Zbornici za TOI in njenemu tajniku g. dr. Plesu, ki je z veliko vneto podpiral zahtevo slovenskega obrtništvu po lastni podružnici. Izjavil je tudi, da se bo z ozirom na posebne prilike v dravski banovini mogla za novo podružnico doseči tudi nižja obrestna mera nego velja za ostale pokrajine in se bo zavod s tem v kratkem zelo utrdil in postal tudi slovenskemu obrtništvu to, kar od njega pričakuje.

Na zborovanju je bilo zastopanih osebno 21 delničarjev z 529 delnicami in 166 glasovi, s pooblastili pa 15 delničarjev z 343 delnicami in 112 glasovi. Izvoljeni člani podružničnega odbora gg. Bureš, Holobar in Zdravec ter namestniki gg. Kravos, Pucelj in Zalar so dobili po 233 do 278 glasov.

Iz poteka zborovanja se je videlo, da tudi na ozemlju bivše mariborske oblasti raste zanimanje za zavod, odkar je dovoljena podružnica v Ljubljani in izrečena obljuba, da se bo po možnosti za to podružnico uvedla posebna in sicer nižja obrestna mera. Povodom prvega podpisovanja delnic žal v kljub marljivemu delu dalekovidnejših obrtniških voditeljev ni bilo mogoče na tem teritoriju zbuditi med obrtništvom primerne interesa za lastno obrtniško banko. V celi banovini je doslej 314 delničarjev podpisalo 6176

Mariborski pustni film

O PUSTNIH LEPOTAH IN DOBROTAH, O ŽRTVAH IN PAROLAH, O SVINJSKIH RILCIH IN ŠE MARSIKAJ.

Maribor ni karsibodi! Kljub naziranju o dragini, pomanjkanju in krizi, prastare tradicije slavnega Kurenta ostajajo še vedno v veljavi. Sicer dostojnemu licu lepega Maribora dobro hoteči nergači pravijo, da pustne lepote in dobrote prav nič ne prispevajo k izboljšanju in pomladitvi naše »starožitnosti« in »zaplankanosti...« Povsem neupravičeno zabavljanje na račun pustnega rajanja, šal, norij in neumnosti! Saj vendar visi nad vsem tem nimbus dobroteljski ali če hočete: obči blagor!

Visoko napetost pustnega razpoloženja so znali temeljito izkoristiti naši trgovci. Maske, polmaske, pokrivala, nosovi, očala, koriandoli, konfeti in serpentine razvrščene v efekten kaos, neizprosno vabijo v Kurentovo kraljestvo. Na precejšnje žalost naše nadebudne mladine smo očetje kaj malo dovezli za vse te »neobhodno potrebne« rekvizite. Odi-gravajo se več ali manj tragični pustni prizori, ki končajo končno z divnim izgovorom: »Saj gre za dober namen...« Ko pa še končno pride račun za Tarlatan, Silk, Sendel in Lame svilo za najmodernejšo kostume, je potrpežljivosti konec! A ko »boljša polovica« prezirno nakremži obraz s povdarkom na »občni blagor«, je vsak odpor odvišen, nesmišeln, — prepovedan! Oj ti pust!

Povsod, na desnem in levem bregu, kjerkoli zasledi bistro oko plesateljine publike primeren lokal, žrtvujejo veselemu Kurentu čas, vino in smeh. Med drugimi manj važnimi sobotnimi in nedeljskimi dogodki se ob teh prilikah odigrava spajanje manj ali več rahlih vezi med drhtečimi srci mlajših in starejših mariborskih Adamov in Ev, ki se pa tokrat izneverjajo svoji originalnosti. Kostumi in maske morajo zakriti napake in — vrline. Razočaranja niso izključena niti pri — nežnem spolu.

Pravijo, da so vsakoletne Kurentove žrtve v našem mestu večje, kot sploh o mislimo. Pa je ta stvar malo opozarka in ni dobro za javno moralo, ako daje kdo

povod za gotovo razmišljanje. Prav gotovo bi bil v nevarnosti obči blagor...

Parole pustnih orgij so nekaj svojevrstnega! Ni namreč vseeno, če plešeš v znamenju »Veveričinega plesa« ali pa pod geslom »XYZ«, velika je razlika med »maškerado« in »reduto«! Vse to se pozna pri vstopnici, ki je več ali manj znosljiva. Prav lahko in poceni postaneš o pustu svetovni popotnik! Od »Pohorskega plesa« v Narodnem domu do ameriške »Metropolitan opere« pri Unio-nu ni daleč, morda se najde še kje »Ženitovanje na Marsu« in na svoj račun bodo prišli celo geografski in astronomski gurmani! Vsekakor pomeni tudi to podvig za naš — obči blagor!

Znano je, da ima Kurent tudi privilegij in monopol za posebne kulinarne dobrote ali fresalije. Javna tajnost je, da baš radi te okolnosti izginjajo že več tednov iz vseh mesarskih in špeharskih stojnic svinjski rilci! Pravijo, da se vse to godi v čast in slavo preljubemu Kurentu. Prav tako se je v isto svrhu povečal konzum klobas, ne da bi se cene kaj zvišale! Kronisti beležijo celo novice, da je neka trgovina blizu Glavnega trga vrgla na pusti trg pristne »Debreczinske« po 1 Din za komad. Vsekakor rekord! Posebno dopadenje bo imel pa Kurent nad svojo specialiteto: pustnim krofom je padla cena za 25%! V okolici so pa celo že po dinariju! Brezdvomno se bo konzum teh dobrot izdatno zvišal na korist sanaciji gospodarskih kriz in za obči blagor. —

Kjer pa vlada za pust po listnicah dolgočasna praznina in kriza, tam bo izostala tudi pokora štiridesetdanskega posta. Trpki občutki za predpustne grehe ne bodo nikogar vznemirjali, kar bodi edina tolažba vsem onim, ki bi radi bili dobre volje...

Mi vsi pa, ki hočemo temeljito in vsestransko slaviti Kurentov god v smislu dedovanih tradicij, ne skazimo se ne-vredne svojih pradedov!

Solidarnost in »obči blagor« — nad vse! —r

Mariborski in dnevni drobiž

Ljudska štetje 1931.

Zakon o ljudskem štetju določa, da se vrši štetje prebivalstva, poljedelskih gospodarstev in domače živine, v mestih pa tudi popis stanovanj dne 1. aprila t. l. Da bo moglo biti ljudsko štetje izvršeno točno in pravilno ter brez zavlačevanja, poziva mestno načelstvo vse prebivalce, da si oskrbijo pravočasno potrebne krstne liste, poročne liste, domovnice itd. —

Avtobusne proge razun celjske v obratu. Mestno avtobusno podjetje javlja, da so vse avtobusne proge izven celjske z današnjim dnevom zopet otvorene. Danes čistijo kaznienci cesto proti Hočam, kjer so veliki zameti, in je upati, da bo tudi proga proti Celju jutri že obratovala. —

† Dekan Ivan Baša.

V Bogo in, v srezu Dolnja Lendava, je umrl 13. t. m. župnik in prvi v jugoslovanski dobi imenovani dekan dolnje-lendavske dekanije, g. Ivan Baša, star 56 let. Bil je dober narodnjak in koncilijant mož. Bil je svoj čas član oblastne skupščine, sedaj tudi član banovskega širšega sveta itd. Blag mu spomin! —

Smrtna kosa.

Včeraj je preminul v Mariboru gosp. Peter Amalietti, železniški uradnik v pokoju. Pogreb bo v sredo, ob 16. uri izpred kapele mestnega pokopališča na Pobrežju. Blag mu spomin, žalujoči rodbini naše iskreno sožalje!

Higijenska razstava v Ptujju.

Ki jo prireja mariborski Zdravstveni dom na pobudo in s sodelovanjem ptuj-skega pododbora ZKD in tamošnjih narodnih društev, je bila v nedeljo 15. tm. ob lepem zanimanju občinstva otvorena in ostane odprta cel teden. Vsak dan se vrši na razstavi tudi predavanja doma-čih gg. zdravnikov.

Kontrola dohodkov se vrne?

Ljubljanski »Jugoslovan« poroča danes, da se vrne v Maribor oni del kontrole dohodkov, ki se bavi z inozemskimi dohodki. Ni pa izključeno, da se vrne cela kontrola dohodkov, ker v Beogradu ne bo dobila primernih prostorov — tudi ne v novem poslopiju prometnega ministristva! —, dočim so v Mariboru še vedno vsi prostori za njo na razpolago. Železo je vroče, in upamo, da ga bodo zainteresirani činitelji sedaj kovali. —

Značilno!

Celjska »Nova Doba« javlja, da je tamnji nemški listič v neki svoji nedeljski prilogi nedavno zapisal sledeče: »Bulgarien, unser alter Kamerad im Welt kriege, das die Lasten des Vertrages von Neuilly ebenso drückend empfand wie Frankreich das Diktat von Versailles...« Kaj v Celju nimajo državnih pravdnikov, da je taka drznost mogoča? Isti list javlja, da se je tudi v Celju na podlagi zakona o narodnih šolah, ki daje manjšinam pravico do manjšinskih oddelkov na osnovnih šolah, že je vsaj 30 — v izrednih slučajih vsaj 25 učencev, — otvoril na tamošnji deški osnovni šoli nemški od-delek, da je pa vpisanih samo 23 otrok, torej ne zakonito število. Ali veljajo za celjske Nemce posebni zakoni?! —

Tečaj za mizarstvo luženje v Ljutomeru.

Zavod za pospeševanje obrta Zbornice za TOI v Ljubljani priredi dne 28. februarja in 1. marca celodnevni tečaj za mizarstvo luženje. V tečaju bo predaval strokovni učitelj Tehniške srednje šole v Ljubljani g. Adolf Dolak. Udeležbo je prijaviti Obrtni zadrugi, III. skupina, v Ljutomeru. Vsak udeleženec plača pristojbino, ki znaša za mojsre 50 Din, za pomočnike 25 Din. Prinesti mora s seboj z vodo brušene deščice raznega lesa v velikosti 10x20 cm in 6 do 8 mm debele (masivne ali furnirane) in sicer 3 komade češnjevega, 3 hrušovega, 6 bukovega, 5 jelševega, 8 orehovega, 10 javorovega, 10 smrekovega in 17 hrastovega lesa. Na željo dobe udeleženci koncem tečaja uradna izkazila o rednem obisku.

Družina »Napredok«, Maribor, Narodni dom.

Sklicujem sejo širšega upravnega odbora, ki se bo vršila v četrtek 26. febr. ob pol sedmih zvečer v društveni sobi. Posebno pozivam k udeležbi oba podpredsednika ter načelnika dramskega in glasbenega oddelka. — Predsednik.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Torek, 17. februarja. Zaprto.
Sreda, 18. februarja. Zaprto.
Četrtek, 19. februarja ob 20. uri »Karl in Ana«, ab. A. Premijera

Kriza gledališč.

Oni pametnjak, ki je nedavno v nekem ljubljanskem časopisu na zelo čuden način pisal o našem mariborskem gledališču in govoril tudi o nesposobnosti itd., naj bi včasih pogledal tudi v češke, nemške in druge liste, ki vsi poročajo o splošni krizi gledališč. Saj vemo n. pr., da so morali celo v Linzu nedavno zapreti gledališče. In Linz je vendar glavno deželno mesto! Češki listi pa te dni objavljajo zanimive številke o gledališčih v Češkoslovaški. Tako n. pr. mestno gledališče v Plznju vključ bogatim subvencijam izkazuje 800.000 Kč izgube; gledališče v Čeških Budjevicah skoro pol milijona Kč, v Pardubicah enako, gledališče v Olomucu nad 1 milijon Kč, v Moravski Ostravi vključ svoječasni sanacijski akciji pridobitnih krogov Kč 1.750.000 itd. Ali je tudi tu povsod samo nesposobnost kriva?! —

Otroško rajanje.

ki se je vršilo včeraj popoldne v veliki dvorani Uniona, se je razvilo v pravcato kabinetno predpustno prireditev, na katero so prireditelji v resnici lahko ponosni. Otroška duševnost in čarobna njihova domišljija sta se temeljito izživela, radostno razposajeno razpoloženje naših malčkov je trajalo prav do konca, ž njihovi vred pa so se zabavali tudi njihovi svoji. Vsakomur se lahko žal, kdor ni slišal in videl, kako pogumno, razločno in krasno je zapel srčkani petletni Vlado

iz Zagreba Sonnyboya in še več kupletov. Uprav čudovit otročiček, ki ima izredne pevske in igralske talente. Ploskanja ni bilo ne konca ne kraja. In ko sta nastopila na odru mlada boksarja Bunk-Sunk in Udri-Budri ter se divje borila, zmago, so drhtela srca in žarele oči otročičev, za smeh pa je skrbel Jokes-Pokes. Tudi srčkani so bili tudi ritmični plesi malčkov, narodno kolo pa je razigralo vse. Ljubka in mična je bila deca v maskah, na bolj pa je vsekakor ugačala ruska trojka, ki jo je vodil mali Čedo Otroško rajanje, katero je zamislil agilni naš sportni klub Maribor, postaja od leta do leta bolj privlačna predpustna prireditev naših najmlajših, ki jim ostane še dolgo v spominu. Da se je prireditev letos tako izredno posrečila, se je zahvaliti nad vse posrečenemu programu ter požrtvovalnim aranžerkama gosp. Zori dr. Ravnikovi ter gospici Hedi Pečnikovi, plesni učiteljici. ISSK Maribor se pri tej priliki izredno zahvaljuje vsem, ki so na kakršenkoli si bodi način pripomogli k pri-srečnemu uspehu včerajšnje prireditve.

V KAVARNI JADRAN na pustni torek POJAČEN ORKESTER

Prvi knjižničarski tečaj

predvsem za kmetske fante priredi mariborska ZKD v soboto 21. in nedeljo 22. tm. Poleg nekaj teoretičnih predavanj bo v tečaju posebna skrb posvečena praktični izobrazbi v vodstvu knjižnice, da se tako ustvari časoma nov knjižničarski naraščaj. Tečaj se bo vršil v Ljudski knjižnici v Narodnem domu. Prijavljenih je 23 udeležencev. Tekom jeseni bo priredila ZKD drugi tak tečaj.

KINO

Grajski:

Od danes dalje:
HENNY PORTEN, FRIC KAMPERS
v 100% zvočni in govoreči veseloigr
KRČMARJEVE HČERE.

Union:

Od danes dalje
ZBOGOM LJUBAV...
Brigitta Helm, Jan Kiepara.
Nemški govoreči in zvočni ve-
lefilm.

Predstave v obeh kinih ob delavni-
kih ob 17. 19. 21. uri; ob nedeljah
in praznikih ob 15. 17. 19 in 21. uri
Predprodaja dnevno: od 10. do 12.
ure na blazalni. XXVI

APOLO KINO:

V soboto in nedeljo:
3 MUSKETIRJI.
DOUGLAS FAIRBANKS.

Umrli je

v bolnici sinoči Anton Kostanišek, posestnik iz Sv. Petra na Medvedjem selu, star 46 let. Blag mu spomin! —

Goljuživ inozemec.

Minole dni so nekateri Mariborčani spet lahkomišelnost nasledili. Pojavil se je mož, ki se je izdajal za Maksimilijana Pavla, arhitekta in umetniškega kiparja za mednarodno umetnost za pokopališča, vrtove itd. v Zagrebu in je tudi od več strank sprejel naročila za nagrobne spomenike iz švedskega granita. Zatrjeval je strankam, da je sodrujni kamnoseške družbe v Celju, drugim zopet, da ima sam svojo tvornico v Zagrebu, tretjim pa, da bo dobil spomenike od tvrdke Ridlinger iz Auerbacha na Hessenskem. Strankam pa so se silno nizke cene vendarle začele zdeti sumljive in so pisale po informacije. Iz Celje in Zagreba se prijelo obvestilo, da tam možakar sploh ni poznan. Na podlagi tega je v soboto tukajšnja policija moža iskala in ga izsledila v nekem hotelu, da si je imel najeto tudi privatno stanovanje. Aretirali so ga in ugotovili, da se mož v resnici piše Maksimilijan Pavel Dillner, da je rojen 1. 1902 v Auerbachu in pristojen v Gdansk. Nima nikakega pooblastila, da bi smel v Jugoslaviji vršiti trgovske ali kake druge posle, in tudi nikakega pooblastila katerekoli tvrdke. Policija iz Zareba je javila semkaj, da tam mož sploh ni poznan, da si ima celo kuverte in pisemski papir z označbo »arhitekt in umetni kipar«. Ker se je izdajal tudi pod napačnim imenom, je jasno, da je mož navaden goljuživ, ki so mu ljudje zopet nasledili, ker še vedno nekateri mislijo, da je vse boljše, kar pride od zunaj. Mož je tudi na račun naročil že inkasiral 6000 Din. Kam jih je dal, ni razvidno iz nikakih dokumentov. Pri njem so našli samo še 30 Din. Seveda so ga izročili okrožnemu sodišču.

Fantovski uboj na Pohorju.

Včeraj se je odigrala v sicer mirnem Sv. Lovrencu na Pohorju prav žalostna tragedija, katere žrtev je postal 20-letni sin gostilničarja Mirko Brezočnik. Ko so se fantje stepli radi nekkih deklet, jih je hotel Mirko pomiriti. S to svojo gesto pa je zapečatil usodo svojega življenja, kajti dobil je na vratu tako opasne poškodbe, da je po par minutah izdihnil... Fantje so se po dejanju prestrašeni razbežali, a agilni orožniki so že na Rudečem bregu zasledili pravega storilca. — Dejanje je vzbudilo v okolici veliko razburjenje. —

Zamenjano.

Neka dama je na družabnem večerju Sokola Maribor I zamenjala svoje snežne čevlje. Obe prizadeti naj se oglasita pri bratu Coterju v Vetrinjski ulici št. 11

Nocoj!

Nocoj je v carstvu mask SSKM-reduta, med maskami se vnela bo, o borba ljutako z maskami tekmuje sam princ

Karneval —

Če vsi ne pridete — škandal!! —

Mariborski flirt

IZ PRAKSE STAREGA KAVALIRJA. — KAJ JE »SOLIDNOST«? — SKROMNOST. — MODERNE DAME. — PLESALKAM ZA PUST!

Čudna pota mojega že precej razbitega življenja so me privedla v lepo mesto Maribor. Da je mesto lepo, čisto, solidno in civilizirano, sem slišal že pravzaprav pred prihodom. Sedaj je treba vsa ta dejstva na licu mesta ugotoviti.

Nikakega dvoma ni o lepoti in čistosti mesta in okolice, posebno sedaj pod snežno odejo. Tako je vse snažno, da ni treba prav nič škropiti in pometati! Tudi o mariborski solidnosti ne dvomim, čeprav si nisem prav na jasnem glede njene globine in obsega.

Solidnost je pravzaprav čudna reč. Eni pravijo, da je to abstinenca in puritanstvo, drugi pravijo, da je to vsestranska zmernost, tretji, da je to vse skupaj; pravijo pa tudi, da mora biti oboje dobro in pravilno namešano, v nekem lepem razmerju. Jaz ne vem, kdo ima prav!

Videl pa sem, da Maribor v solidnosti ni solidaren! Kar ne morem verjeti, da so mogoče take razlike!

Poleg meščana, ki ga ob 19. uri pride klicat soproga in ga po 4—5 četrtinah s krepko roko spravi domov v posteljo, se baha s solidnostjo dobričina, ki okrog 21. ure še strumno s am pricaplja domov. Tretji striček-solidnež je vedno doma vsaj opolnoči, če ne sam, pa s fija-kerjem, kar je še vedno dovolj — solidno.

Rekli so mi tudi, da moram znati imponirati baš s svojo solidnostjo. Človek človeku najbolj imponira takrat, ko pri alkoholu zadržuje prvotne živalske nagone. Kdor hoče torej biti danes olikan in soliden, mora biti zlasti nasproti ženskam skromen v besedah in dejanjih.

Te zlate nauke sem si globoko zapisal v svoje srce, še predno sem se napotil na mariborske plesse. Tu sem pa doživel težka razočaranja!

Če stopim kam, ponižen skromen, slišim za hrbtom, da sem — »mevža«. Če osrečujem plesalko s svojimi šepetajočimi ljubeznivostmi, ki sem se jih s težka naučil, mi pravijo, da sem — bojazljivec. Če izjavljam, da sem soliden in ne pijem niti malinovca, se me plesalke hitro otresejo. In če kažem ob pozni uri svojo s tolikim trudom pridobljeno solidnost s tem, da predlagam plesalki odhod domov, me ustavi celo »gardedama« in mi svetuje, naj se obnašam olikano, omikano in solidno! Kdo vruga naj se tu še spozna?

Sklenil sem, da se za zadnje pustne prireditve popolnoma spremenim!

Dvoriti hočem po novim lepim Sonjam in drugim sladkim imenom, da me ne posade na cesto! Študiram »Kuliso«, »Cinema« in »Koprive« ter zbiram najboljše šale modernega flirta. Dan za dnem poslušam gramofonske plošče, da se seznanim z najnovejšimi šlagerji, ki jih hočem prednašati med plesom ljubeznivim plesalkam na dražestna ušesca:

»O, Greta Garbo...« ali »Rio Rita...« itd.

Popolnoma se odpovedujem vsakršni abstinenci in razborito hočem vzdržati do zore, kakor želijo to cenj. plesalke modernega kova. Proč s solidnostjo, ki je simbol naše starožitnosti! Kavalirstvo mora ubrati nova pota modernega flirta!

Mariborskim plesalkam za pust v premislek. Kavalir.

Iz pustne torbice

ZMAGA HUDE ŽENSKE NAD VRAGOM.

Bilo je v tistem času, ko so se ženske emancipirale in niso pustile več veljati, da bi morala nevesta ob poroki poleg usodnega obveznega glasnega »da« še nemo dodati ponižno obljubo: »Glej dekla sem gospodova, zgodi se meni po tvoji besedi!« Narobe, nekatere neveste zahtevajo ali vsaj gojijo v srcu skrivno željo, da naj ženin prevzame nekdanj od njih zahtevani tajni poročni dodatek in stori ob objemu šole še obljubo: »Glej sluga sem, zgodi se vse po tvoji volji!« No, in tako je pač bilo in prišlo, da sta se tam doli nekje pri Sv. Roku ob Šmarju znašla v zakonski kobači dva, ki sta sodila skupaj kakor ogenj in smodnik. On je bil Karlinov Gašpar, ona pa Kleržetova Urša, po domače so ji tudi rekli vaška brbra, ker je vsako žensko zapletla ob srečanju v dolgovozno klepetanje. Moških pa se je izogibala liki vrag križa. Pa pride Gašpar k Uršini materi in jo poprosi, ali bi se smel priseliti tja, ker je čisto sam na svojem domu. Mati je bila v skrbeh za odgovor, premišlja in reče srednje: To bo le mogoče, ako Uršo poročiš in seve, če ona v to privoli. Gašpar prosi mater, naj v to posreduje in zgodilo se je tako. Gašpar je moral Urši vneto obljubiti, da ji bo brezpogojno udan.

Pa je bila poroka. Gašpar je malo jecjal, zato je pred oltarjem trikrat pckrepil usodni »d« in rekel: d... d... d... da! Urša je bila zadovoljna in Gašpar ji je nemo vdano služil. Pa se je zgodilo, da je Urša vstrelila velikega gospodinjkega kozla (solila je ramreč Gašparju kislomleko). Zdaj je tudi v Gašparjevi glavi malo zabliskalo, jezik mu je poskočil in počevknil je svoje nevoljo. Ogenj v strehi! Hišni mir je zamrl. Urša v skok, jezik v bok. »To ste hudiči, vi moški! Vse bi vas skupaj zvezala in na slami zažgala! Beži hudiči!« — Sune Gašparja pod rebra, da je kar zaieknil in skočil prek praga. Tu se je okrenil in rekel s ponižnim glasom: U... u... Urša, n... n... nikar! Kaj pa, če res pride hudič na tebe! — »Kaaj?! Tisoč vragov se ne bojim, kaj še le enega! Le naj pride satan, roge mu populim!« — Gašpar hodi pobit okrog in pove vse to vaškemu Jurču, ki je bil korenjak poln ognja in nagajivosti. Saprmiš, si misli Jurč, to se bo dalo

kaj napraviti! — »Tih Gašpar, čisto tiho bodi, vse bo bolje! Vrni se domu in čakaj, kaj bo!« Gašpar se vrne in molči ko grob, seve, že iz strahu pred Uršo. Pride nedelja, služba božja, večernice. Na večer pospravlja mati po kuhinji, Gašpar pa sedi molče za pečjo, kakor kaznovan deček. Urša prebira za mizo pri luči neko staro evangeljsko knjigo. Ravno pride do vrstic: »Blagor jim, ki so ubogi v duhu, kajti oni bodo zasedli nebeško kraljestvo.« Te besede je čitala glasno, pobrsknila je Gašparja ironično z očmi in rezko dostavila: »Slišiš Gašpar! Muhast si zadosti, ti še znaš dobiti kak boljši sedež tam gori.« Gašpar zažari, pa molči.

Medtem se je Jurč našemil za hudiča, pride in potrka na duri. »Noter!« — Vstopi.

Gašpar trepeta z vsemi štirimi. Urša buli oči in stiska pesti. Jurč spreminja glas in krepko pove: »Klicala si me in zdaj sem tu. Rekla si, da se jih ne bojiš tisoč, a jaz sem sam. Poskusiva se! Če zmagaš ti, greš gor (v nebesa), če zmagam jaz, greš z menoj dol (v pekel).« — Uuša se zgrozi, vstane, pa se dobro drži. »Prinesi dva močna kola, enega dolgega prek stropa, drugega pol prejšega.« vli Gašparju in Gašpar prinese šibečih kolen. Urša pomoli daljši kol dozdevnemu hudiču, krajšega drži sama z mišičastimi rokami. »No, zdaj pa le začniva,« otvori Urša dvoboj. »Ena, dve tri!« in neusmiljeno pritiska s kolom po vrugu. Ta vihti z vsjo močjo dolgi bat, pa kaj, ko pa se konec brusi ob strop in niti enkrat ne doseže srdito udrihajoče Urše. V vruga maskirani Jurč hudo sope, nekaj od jeze in sramote, nekaj pod skelečimi udarci. Slednjič zavpije: »Dosti! Odmor! Menjajva sedaj s koli!« »Dobro,« privoli Urša, »pa pojdiva ven na prosto, tukaj je pretresno!« Menjata in gresta, Gašpar, strahu se tresoč, mati škropi vse tri z žegnano vodo. »Ena, dva tri!« in Urša že loputa z dolgim kolom po že ranjenem vrugu, a ta je ne doseže s prekratko prekljo; ko se ji hoče približati, že Urša blikoma odskoči in zopet lopne, ne gledaje kam. Končno odskoči »hudič«, potegne Gašparja za rokav seboj in zakliče v slovo: »Gašpar beži od nje, kako naj ti pri njej ostaneš, ko pa je še hudič

ne zmaga!« Uršina zmaga nad vragom je zaslovela v deveto vas in odtlej so ženske emancipirane in imajo isto pravico in oblast kakor moški, ki se večkrat ne bojijo niti samega škratelja ne.

Popotnik iz Slov. goric.

Gigolo

Mlada, lepa plavalaska, ki je nameščena kot gigolo v neki berlinski plesni palači, pripoveduje: »Poklic ženskega gigola izgleda na zunaj raznovrsten, mamljiv in zabaven. Vendar je ta poklic stvarno zelo resen. Nikjer se ne odražajo temne strani življenja tako močno kot na plesnem parketu. Okrog 70% plesalk se je lotilo tega posla le v skrajni sili. Izhajajo iz vseh mogočih poklicov. Deloma so odpuščene uradnice, sobarice in vzgojiteljice, igralke, pustolovke, ločene žene itd. Zaslужek ženskega gigola je malenkosten. Dobivamo za večer eno in pol marke ter 5% od prometa. Vendar nam pripade teh 5% le od onega, kar dobimo osebno in ne od tistega, kar se potroši pri celi mizi. Tupačam nam darujejo 2—3 marke, včasih celo 10—15; tako lahko računamo povprečno 5 mark na dan. V naši plesni dvorani je uslužbenih 60 stalnih ženskih gigolov. Petnajst jih mora biti točno ob 9. na mestu za slučaj, če bi prišel kateri gost bolj zgodaj. Vse ostale morajo nastopiti točno ob pol 11. uri. Služba traja do treh zjutraj. Odhod prej ni dovoljen in se dovoli le v izjemnem slučaju in še to s potrdilom. Pred 11. ne smemo stopiti na parket; le če nas kateri gost posebej pokliče, imamo dostop. Dotedaj moramo čakati v ložah. Koliko povprečno zaslužimo? To je odvisno od dekle samih. Čim bolj zna katera svoj posel, tem preje naleti na moškega s polnim žepom. Me ne smemo ničesar zahtevati, nego lahko samo tako mimogrede omenimo; ko pa opazimo, da ni nič, se smemo ozreti za drugim gostom. Višina napitnin je različna. Dajejo po 10—100 mark, včasih pa čisto nič. V nekaterih mesecih sem zaslužila po 1000 mark; v drugih pa le po 200. V našem poklicu ne pripomore k uspehu toliko lepota, kolikor inteligenca. Čim bolj je človek rafiniran, tem večji zaslužek ima. Seveda je potrebna pri vsem velika sreča. Ona, ki nima nikake posebne lastnosti, mora propasti, ali pa končati na ulici. Ko že govorim o sreči, bi mogla navesti še en primer, ki je s tem v zvezi in se je začel v tem lokalu. Moja prijateljica Yonna, prejšnja prodajalka čevljev, se je spoznala tukaj z nekim posestnikom, ki se je vanjo zagledal. Tri dni kasneje je imela avto, čez 14 dni pa je bila njegova žena. Vendar pa so taki slučaji zelo redki in tudi jaz n. pr. nisem tako srečna.«

Rođbinska žaloigra v Podkarpatski Rusiji

V vasi Olšinska pri Užhorodu v Podkarpatski Rusiji se je nedavno 51letni posestnik Nevič v drugič poročil. Vzel je 19letno lepo dekle. Nevič pa je imel 23letnega sina. Med sinom in mačeho se je kmalu razvila globoka ljubezen. Vendar pa nista hotela goljufati očeta od nosno moža in sta zato sklenila skupno iti v smrt. Ko je te dni stari Nevič odšel po opravkih v sosedno vas, je njegov sin sporazumno ustrelil najprej mačeho in nato sebe. Oba sta bila takoj mrtva. Ko se je vrnil stari Nevič in je videl, kaj se je zgodilo, je zblaznel in so ga morali odpeljati v umobolnico.

Kje se potuje najceneje.

Nekdo se je potrudil in izračunal, kako daleč se lahko pelje človek v posameznih državah za 1 ameriški dolar in je prišel do sledeče ugotovitve: v Jugoslaviji se pelješ lahko s potniškim vlakom za 1 dolar 168 km, na Madžarskem 146, v Belgiji 143, v Franciji 138, na Poljskem 136, na Češkem 130, v Avstriji 112, v Nemčiji in Rumuniji 105, v Italiji 96, na Nizozemskem 92, v Švici 70, na Švedskem pa 60 km. Z brzim vlakom v Belgiji 143 km, v Franciji 138, na Poljskem 108, na Nizozemskem 82, na Češkem in v Italiji 78, v Nemčiji 75, v Avstriji in Rumuniji 70, v Švici 62, na Švedskem 40, v Jugoslaviji in na Madžarskem pa 82 km.

Sport

Evropsko smučarsko prvenstvo.

Včeraj so se vršile zadnje tekme v Oberhofu in sicer s skoki. Startalo je 85 tekmovalcev. Zmagal je Norvežan Bigger Rund z 236 točkami in skokoma 56.5 in 58 m. Drugi je bil Švicar Kaufmann, 228.8 točke, 57,56 metrov, tretji pa Šved Ericsson 227.3 točke, 56,55.5 m. Šramel je zasedel 46. mesto ter je izvedel skoka 37.5 in 36 m.

Pri vztrajnostnem teku na 50 km je zasedel Tomaž Godec 21. mesto. Startalo je 30 tekmovalcev.

Revanžna tekma Zagreb-Beograd

bo prihodnje nedeljo v Beogradu. Radi poraza zagrebške reprezentance dne 15. t. m. v Zagrebu je podsavezni kapetan ZNP spremljal postavbo in bodo zastopali barve mesta Zagreba sledeči igralci: Mihelič, Pavičič, Rajhovič, Premerl, Kunst, Babič II, Hitrec, Leinert, Jazbec in Kotkovič.

Jugoslavija - Grška.

Meddržavna nogometna tekma za Balkanski cup bo 15. marca v Beogradu.

Svetovno prvenstvo v table tennisu.

Četrty dan tekmovanja za svetovno prvenstvo v Budimpešti se je zaključil s sledečimi rezultati: Avstrija: Jugoslavija 5:0; Češkoslovaška: Indija 5:0; Madžarska: Rumunija 5:0; Anglija: Litva 5:1.

Posebni vlaki k smučskim tekam v Bohinju.

JZSS naznanja, da bo vozil v nedeljo 22. t. m. k mednarodnim smučskim tekmam v Bohinju poseben vlak iz Maribora in iz Ljubljane. Iz Maribora bo odšel v soboto 21. tm. ob 21.50. Odhod ljubljanskega vlaka pa bo v nedeljo 22. tm. ob 5.52. Potniki bodo imeli polovično vožnjo (90 Din Maribor-Bohinj in nazaj, 34.50 Din Ljubljana - Bohinj in nazaj). Odhod iz Bohinjske Bistrice bo v nedeljo ob 20. uri. Vstop bo dovoljen na vseh postajah.

Mariborski zimskosportni podsavez.

V dnevih 25. II.—3. III. bo predvajala v Mariboru Prosvetna zveza veleznanimiv film »Mont Blanc«, ter propagandni film smučskih tekem, ki so se vršile dne 18. I. na Pohorju za prvenstvo Dravske banovine in Mariborskega zimskosportnega podsaveza. Film prikazuje krasne predele Ribniške okolice ter pokazuje sliko življenja pri tekmi na cilju. Domači interes kot naša najbližja krasota vzpodbujajo k obisku, posebno, ker se proizvaja ta film skupno z veleznanimivim filmom gorskega velikana »Mont Blanc-a«. V dnevih 20.—24. t. m. se vrše v Bohinju veleznanimive mednarodne smučške tekme, ki jih izvaja JZSS. V okolišju našega podsaveza se kaže velik interes za te tekme. Če bi bilo dovolj prijav, bi se uvedel poseben vlak, ki bi odpeljal iz Maribora v soboto ter se vrnil v ponedeljek dne 23. tm. Bil bi direkten vlak, a vožnja polovična. Prijave sprejema pisarna Putnik, Maribor, Aleksandrova c., ali pa pismeno na Mariborski zimskosportni podsavez, Maribor, Tattenbachova ul. 19 I. ali trgovino Sport-Roglič, Grajski trg. To velja enako za okoliške udeležence. Seja upravnega odbora se bo vršila v četrtek dne 19. t. m. v Aljaževi sobi hotela »Orel«.

Poštna hranilnica v jan. 1931.

Stednja je v januarju uspešno napredovala. Pristopilo je 4888 novih vlagateljev, ki jih je sedaj pri Poštni hranilnici 132.084. Vsota vlog je narasla za 9 in pol milijona dinarjev in je znašala koncem januarja 219.189.914.02 Din. V čekovnem prometu je bilo otvorjenih 31 novih računov, ki jih je sedaj 19.224. Promet na čekovnih računih je znašal v januarju 5.451.178.441.69 Din, stanje vlog na čekovnih računih 883.858.247.40 Din. Skupna vsota vlog pri Poštni hranilnici je torej znašala koncem januarja 1 milijardo 103 milijone Din.

Iz Londona v Pariz v 95 minutah.

Dne 12. t. m. je angleško potniško letalo tipa »Armstrong-Sidney« kljub močnemu vetru preletelo z londonskega aerodroma v Pariz v 95 minutah, dočim so doslej potniški avijoni rabili za to pot običajno po dve in pol ure.

M. Zevacco

V senci jezuita

Zgodovinski roman,

69

Odondot se odpravim v Italijo in se ustavim v Florenci. Vi Lantne, pridite čez kakih deset dni za mano in privedite seboj obedve dragi bitji, ki vam ju zaupam. A zdaj se poslovimo, in niti besedice več o tem.

Četrť ure kasneje so sedeli vsi okrog blesteče mize ob luči svetiljke, in kdor bi bil slišal njihov veseli razgovor, poslušal Rablejeve šale, videl mirni smehljaj Julije in Avete in opazoval Doletov vedri obraz, ne bi mogel niti slutiti groze, ki se je skrivala v njihovih mislih.

XXXVI.

Jutri!

Manfred in Lantne sta odšla okrog polnoči. Niti Julija, niti Aveta ni opazila ničesar nenavadnega v njihju slovesu od Štefana Doleta.

Rableju so bili pripravili posteljo, kakor je bilo doslej navada v hiši, kadar je učenjak filozofiral z Doletom do pozne noči.

Ko se je zdanilo, je vstal Dolet.

»Na univerzo grem popravljat korekture,« je rekel svoji ženi.

Stisnil je Rableju roko in odšel. Julija je gledala za njim brez najmanjšega nemira. Saj je šel pogostoma na vse zgodaj v tiskarno, ki jo je imel v vseučiliškem poslopju. Aveta je ležala še v najslajšem spanju.

Štefan Dolet je bil ponoči dobro premislil načrt svojega bega.

Hotel je oditi iz Pariza peš, priti do prve vasi, kupiti tamkaj konja in odjahati po najbližji poti v Švico.

Tema je bila še po mestu, ko je stopil na ulico.

Zavit v svoj plašč, je stopal s svojim običajnim mirnim korakom.

Sto korakov od hiše sta se odcepili iz sence zidovja dve človeški postavi; trenotek nato sta ga dohitela Manfred in Lantne.

»Ni mi dalo miru,« je rekel Lantne. »Vso noč sva bila v ulici na straži.«

»Draga prijateljela!

»Zadnji čas je bilo, da se odpravite!« se je oglasil Manfred.

»Kaj hočete reči?«

»To, da so se klatili okrog hiše sumljivi ljudje, in da bi bilo čez par ur morebiti že prepozno.«

»Resnica je!« je potrdil Lantne. »In nihče ne ve, ali nama že kdo ne sledi.«

Vsi trije so se ustavili in se ozrli dolgo in oprezno naokrog.

Ulica je bila mirna in vse hiše zaprte; le tuintam je prodirala skozi oknice luč jutranje leščerbe.

»Ločiti se moramo,« je rekel Dolet odločno.

»To je tudi moje mnenje,« je dodal Manfred. »Laglje bodo opazili troje ljudi kakor enega samega.«

»Oče,« je izpregovoril Lantne, »v mojem varstvu puščate gospo Julijo in Aveto. Ali se vam ne zdi, da bi bilo prav, če bi ju spravili na kako drugo stanovanje, namesto da ostaneta v tej hiši, ki se ji zdaj nemara že bližajo kraljevi hiriči?«

»Mari misliš, da si bo kdo upal mučiti ženske, je vzkliknil Dolet in se ustavil sredi pota. »Če je kdo tako —«

»Nikakor ne mislim!« je dejal Lantne živahno.

»Sovražne namene imajo samo proti vam. Toda — potrebno razburjenje bi jima bilo vendar dobro prihraniti!«

»Prav imaš sinko.«

»Dobro! Potem bosta na varnem, preden mine četrť ure.«

»Razidimo se torej, prijatelja. Lantne, sinko moj, tebi zaupam svoj najdražji zaklad na tem svetu.«

Lantne je bil preveč ganjen, da bi bil mogel odgovoriti, vrgel se je Doletu v naročje.

Nato je Dolet objel Manfreda in odšel z naglimi koraki.

»Vse je mirno,« je menil Manfred, ko sta ostala sama s prijateljem. »Upajva najboljši!«

»Da! Toda, kakor si rekel pravkar, zadnji čas je bil! Zdaj je prvo, da greva po Aveto in njeno mater in ju spraviva v Dvor Čudežev. Tam bosta še najbolj varni, dokler ne odpotujemo...«

»Tudi jaz mislim, da bo najboljši.«

Ta hip se je pojavila v njihju bližini človeška postava.

Stopala je naravnost v smeri, ki si jo je bil izbral Dolet. Majala se je in prepevala s hripavim glasom pivsko pesem.

»Hm!« je rekel Manfred, »ali je res tako pijan kakor se dela?«

Stopil je naravnost k možakarju in mu položil roko na ramo.

»Zgodnjo uro ste si izbrali mož, da poijete o dobrem vinu...«

»Ohe!« je viknil pijanec s svojim raztrganim glasom, »ali hočete dati za pijačo? Glej, glej! Saj to je naš slavni Manfred!«

»Trikot!« je vzkliknil Manfred.

Bil je v resnici Trikot, ki so ga imeli naši bralci priliko spoznati na Dvoru Čudežev.

»Kralj Tanski vaju pozdravlja!« je rekel rokovenjač grohotaje. »Ali hočeta piti z mojim Veličanstvom?«

»Daj, rajši pojdi prespat svoje vino,« je dejal Lantne pomirjen. »Krčme so zdaj zaprte...«

»Zaprte! Kdo pravi, da so krčme zaprte? Dam jih odpreti, če ni drugače!«

Manfred in Lantne sta odšla in pustila pijanca, da je preklinjal krčmarje sam!

Zadoščalo jima je, da sta spoznala v njem Trikota; bila sta prepričana, da nista naletela na vohuna velikega profosa...

Jedva pa sta izginila, že je Trikot nenadoma prestal; zravnaval se je in stekel brez opotekanja v tisti kraj, kamor je bil odšel Dolet pred par trenutki.

Dvajset korakov od tiskarjeve hiše sta zapazila Manfred in Lantne postopača; ko ju je zagledal, jima je stopil nasproti in zaprosil z jokavim glasom in razločno laškim akcentom:

»Miloščine prosim, žlahtni gospod...«

»Kaj delaš tukaj tepec? ...«

»Ne razumem... Miloščine prosim!«

»Pojdi prosit hudiča milostinje!« je rekel Manfred s trepečim glasom.

Berač je odšel stokaje po cesti, kakor da je razumel te besede.

Prijatelja sta potrkala na Doletova vrata, ne da bi se brigala dalje za berača.

Ta se je stisnil v kot ob zidu, zasledujoč od tam pazljivo vse početje Manfredovo in Lantnejevo.

Videl ju je stopiti v hišo.

Takoj nato je stekel proti dvorcu velikega profosa. Ta berač je bil Napolitanec Tito.

Štefan Dolet je stopil trdnih in mirnih korakov proti vratom pariškega mesta.

Računaje, da dospe do vrat ravno v trenutku, ko jih odpro, ni hitel bogve kako.

Začenjalo se je daniti.

Že so prihajale marne gospodinje na ulico; tuintam si videl človeka, ki je hitel na jutranje delo.

Doletu se je zdelo vse mirno...

Prekoračil je bil mostove in vseučiliško dvorišče.

Tukaj je vladal globlji molk kakor po prebujenem mestu.

Studentje so hodili pozno spat in vstajali pozno dopoldne; iz sna jih je zdramila šele ura predavanja.

Dolet je prišel do svoje tiskarne.

Srce se mu je skrčilo ob misli na dela, ki jih mora pustiti nedovršena...

V tiskarno je vodil raven hodnik.

Še enkrat je hotel Dolet pogledati v svojo delavnico.

Toda zdrnil se je od razburjenja in presenečenja: Vrata na koncu hodnika so bila odprta. Velika tiskarska dvorana je zijala medlo razsvetljena; na sredi se je videl veliki tiskarski leseni stroj...

Dva moška sta hodila po dvorani semtertja.

Dolet ju je spoznal.

»Brat Tibo in brat Luben,« je zamrmral.

Štefan Dolet je bil obdarjen s tisto hladnokrvnostjo in hrabrostjo, ki izmeri nevarnost in se napoti zapreki naravnost nasproti, če jo je enkrat sklenila premagati.

»No Tribulet, ali si dobro napihnil svoj mehur?« se je pošalil stari marki d' Anze.

»Da napihnil sem ga s praznoto... zdaj je čisto podoben vaši glavi!« je odgovoril Tribulet.

In zdelo se je, kakor da je pobožal mehur, ki ga je imel privezanega za pasom... toda njegova roka se je doteknila le ročnika kratkega bodala, ki je tičalo skrito pod obleko.

Skakljaje, plazeč se, stresaje svojo pleskavico, pehaje tega, pehan od njega, je smukal Tribulet od skupine in prišel tako rezgetaje do kralja Franca I.

Kralj se je smehljaj, razgovarjaje se poluglasno z vojvodinjo Etanpsko.

»Če...« si je mislil reč. »V ore rebiti o njej!... Kako srečen je njegov obraz!...«

Tribuletove poteze so se skrčile.

V tem trenutku ga je kralj opazil.

Blisk nejevolje so je zasvetil v njegovih očeh

Toda zavedel se je svojega sklepa, kazati navzočim mirno in veselo lice. Norčeva navzočnost je mogla samo potrditi dvorjane v veri, da je kralj poln veselja in da že več ne misli na vojvodinjo Fontenbloško.

V resnici pa je kahal Franc I. maščevalne misli.

Bil je prepričan, da je spravil Tribulet Žileto iz Luvra. In le zato še ni bil dal aretirati norca, le zato ga ni pehnil v pozabljeno temnico, kjer bi umrl od gladu in žeje, ker mu je hotel prej iztrgati njegovo skrivnost.

Napravil je torej smehljajoč obraz in vzkliknil:

»Aha, mojster norec! Vendar enkrat si zopet tu!...«

Tak si se nakuja!... Dobrodošla bodi tvoja narost... saj, pri Bogorčici, prevelika potrtost vlada že nekaj dni na francoskem dvoru!...«

»Sir, jaz nisem kriv, če ni več slišati smeha v Luvru! Sicer pa je snovi v izobilju, da bi se lahko smejali... Smejte se gospoda, smejte se! Kralj hoče, da se smejemo, in jaz se smejem prvi, da sem pokoren.«

In res se je Tribulet zahrohotal.

Sreča njegova, da se je njegov smeh izgubil v hrupu odobravanja, ki je sledilo njegovim besedam.

Zakaj vsi navzoči bi bili oledeneli groze, da so slišali ta mrtvaški smeh, podoben strašni pretnji.

Vojvodinja Etanpska je bila edina, ki je začutila njegov pomen.

Dočim so se dvorjani razhajali po dvorani, se je sklonila h kralju; in v navdahnjenju vratolomne drznosti — kar je bilo pri njej neredka prikazen — je vprašala, dovolj glasno, da je slišal tudi Tribulet:

»Sir, ali je že kaj novic, kam je izginila uboga vojvodinjska?«

(Nadaljevanje prih.)

Knjigarna Tiskovne zadruge podruž. Maribor

Aleksandrova cesta 13 priporoča cenjenemu občinstvu bogato izbiro najnovejših znanstvenih in leposlovnih knjig in revij v slovenskem, nemškem in francoskem jeziku. Poleg tega izvršuje naročila na vse inozemske knjigarne, ker je z njimi v direktni poslovni zvezi.

Rabim paznika

z družino za posestvo na Dolenjskem. Proste njive, stanovanje, drva in užitek 2 krav. V poštevid pridejo le sadjerejci in vinogradniki. Nastop v enem mesecu. Ponudbe na Josip Javornik, Žalna, pošta Višnja gora. 427

Učenca

...ostno šolsko izobrazbo, ki ima veselje do trgovine s spec. ink kol. ... gom sprejemem. Predstaviti vsak... med 14.—16. uro pri tvrdki A. ... Maribor, Gosposka 11. 417

Ako hočete delati

in z lahkim delom zaslužiti doma Din 7.— na uro, vstopite v našo zadrugo. Pouk je brezplačen. Vpisnina Din 10. Obširna pojasnila Vam radi pošljemo, ako je priložena znamka za odgovor. Zadruga jugoslovanskih pletarn, Osijek. 128

Izurjena blagajničarka

z večletnimi izpričevali, prvovrstna moč, ki je izvežbana v specerijski in manufakturni stroki išče primerne zaposlitve. Ponudbe pod »Vestna in poštena« na upravo »Večernika«. 456

Najcenejši nakup

OTROŠKE NOGAVICE od Din 5.— naprej; NOGAVICE Z OBROBKOM (Hafersocken) od Din 10.— naprej; MOŠKE NOGAVICE od Din 4.50 naprej; DAMSKE NOGAVICE od Din 7.— naprej; DAMSKE FLOR-NOGAVICE od Din 12.— naprej; DAMSKE VOLNENE NOGAVICE od Din 18.— naprej; SVILENE NOGAVICE in NOGAVICE iz UMETNE SVILE v vseh barvah in cenah; SPODNJE MAJICE od Din 15.— do 25.— po velikosti; SPODNJE HLAČE od Din 15.— naprej; SVETERJI ZA OTROKE od dinarjev 35.— naprej; SVETERJI ZA DAME od dinarjev 60.— naprej; PLETENE DAMSKE OBLEKE od dinarjev 200.— naprej; D A M S K E R O K A V I C E od dinarjev 14.— naprej; MOŠKE ROKAVICE od Din 16.— naprej itd. — Vrhu tega največja izbira trikotaž, pletenin, perla, kravat, ovratnikov, vezenin, čipk, svilenih trakov, toaletnih potrebščin, parfumerije po zelo nizkih cenah. Galošje od Din 110.— naprej. snežne čevlje od Din 95.— naprej. — Lastna pletarna in predtiskarija! — Prevzame entlanje, ažuriranje in vezenje!

Eksportna hiša LUNA, Maribor, Aleksandrova c. 19

NAJFINEJŠI RUM

na debele!

KONJAK

in vse vrste likerjev i. t. d.

PRAVA SLIVOVKA

na drobno!

8824

JAKOB PERHAVEC, MARIBOR, GOSPOSKA 9

TOVARNA ZA IZDELOVANJE LIKERJEV, DEZERTNIH VIN IN SIRUPOV

Izdaja Konzorcij »Jutra« v Ljubljani; predstavnik izdajatelja in urednik; FRAN BRO ZOVIC v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru